EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2016 05 30
COM(2016) 363 final

2013/0027 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti priėmimo

(Tekstas svarbus EEE)

2013/0027 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti priėmimo

(Tekstas svarbus EEE)

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymo perdavimo Europos Parlamentui ir Tarybai data (COM(2013) 48 – 2013/0027/COD):	2013-02-07
Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės data:	2013-05-22
Per pirmąjį svarstymą priimtos Europos Parlamento pozicijos data:	2014-03-13
Tarybos pozicijos priėmimo data:	2016-05-17

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

Pirma, pasiūlymu reikalaujama, kad visos valstybės narės užtikrintų minimalų nacionalinių pajėgumų lygį ir

- įsteigtų kompetentingas tinklų ir informacijos saugumo (TIS) institucijas,
- sukurtų kompiuterių saugumo incidentų tyrimo tarnybas (CSIRT)
- ir priimtų nacionalines TIS strategijas bei nacionalinius TIS bendradarbiavimo planus.

Antra, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiaudamos tinkle užtikrinti saugų ir veiksmingą koordinavimą, įskaitant koordinuotą keitimąsi informacija, taip pat problemų nustatymą ir atsakomuosius veiksmus ES lygmeniu. Per šį tinklą valstybės narės turėtų keistis informacija ir bendradarbiauti, kad galėtų kovoti su TIS grėsmėmis ir incidentais pagal Europos TIS bendradarbiavimo planą. Siekiant užtikrinti, kad visos susijusios institucijos tinkamai ir laiku dalyvautų, pasiūlymu taip pat reikalaujama, kad teisėsaugos tarnyboms būtų pranešama apie nusikalstamo pobūdžio incidentus, o Europolas dalyvautų ES masto koordinavimo mechanizmuose.

Trečia, Pagrindų direktyvos dėl elektroninių ryšių modeliu grindžiamu pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad būtų formuojama rizikos valdymo kultūra ir kad privatusis ir viešasis sektoriai dalintųsi informacija tarpusavyje. Specifinių ypatingos svarbos sektorių įmonės ir viešojo administravimo institucijos turės įvertinti joms kylančią riziką ir priimti deramas ir proporcingas priemones tinklų ir informacijos saugumui užtikrinti. Jos privalės pranešti

kompetentingoms valdžios institucijoms apie visus incidentus, kurie kelia didelę grėsmę jų tinklams ir informacinėms sistemoms ir turi didelės neigiamos įtakos jų ypatingos svarbos paslaugų ir prekių tiekimo tęstinumui.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

Tarybos pozicija bendrai pritariama pagrindiniams Komisijos pasiūlymo tikslams, t. y. užtikrinti aukštą bendrą tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygį. Tačiau Taryba padarė keletą pakeitimų, susijusių su tuo, kaip pasiekti šį tikslą.

Nacionaliniai kibernetinio saugumo pajėgumai

Pagal Tarybos poziciją valstybės narės turės priimti nacionalinę TIS strategiją, kurioje būtų nustatyti strateginiai kibernetinio saugumo tikslai, atitinkama politika ir reguliavimo priemonės. Taip pat bus reikalaujama, kad valstybės narės paskirtų kompetentingą nacionalinę instituciją, atsakingą už direktyvos įgyvendinimą ir jos vykdymo užtikrinimą, ir kompiuterių saugumo incidentų tyrimo tarnybas (CSIRT), atsakingas už incidentų valdymą ir riziką.

Nors pagal Tarybos poziciją nereikalaujama, kad valstybės narės priimtų nacionalinį TIS bendradarbiavimo planą, kaip numatyta pradiniame pasiūlyme, šiai pozicijai galima pritarti, nes kai kurie bendradarbiavimo plano aspektai išliko nuostatoje dėl TIS strategijos.

Valstybių narių bendradarbiavimas

Remiantis Tarybos pozicija ir siekiant remti valstybių narių strateginį bendradarbiavimą bei keitimąsi informacija ir sudaryti tam palankesnes sąlygas, pagal direktyvą bus sukurta bendradarbiavimo grupė, kurią sudarys valstybių narių, Komisijos ir Europos Sąjungos tinklų ir informacijos apsaugos agentūros (ENISA) atstovai. Pagal direktyvą taip pat bus sukurtas kompiuterių saugumo incidentų tyrimo tarnybų tinklas – CSIRT tinklas, – siekiant skatinti greitą ir veiksmingą operatyvinį bendradarbiavimą dėl konkrečių kibernetinio saugumo incidentų ir dalijimąsi informacija apie riziką.

Nors Tarybos pozicija iš esmės skiriasi nuo pradinio pasiūlymo principų, jai galima pritarti, nes ji bendrai atitinka tikslą gerinti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą.

Saugumo ir pranešimo reikalavimai esminių paslaugų operatoriams

Pagal Tarybos poziciją esminių paslaugų operatoriai (terminas atitinka pradinio pasiūlymo terminą „ypatingos svarbos infrastruktūros operatorius“) privalės imtis tinkamų saugumo priemonių ir apie didelius incidentus pranešti atitinkamai nacionalinei institucijai. Tačiau Taryba nepritarė tam, kad kompetentingos nacionalinės institucijos būtų įpareigotos apie nusikalstamo pobūdžio incidentus pranešti teisėsaugos tarnyboms.

Pradiniame pasiūlyme Tarybos pozicija apima tokius operatorius, veikiančius energetikos, transporto, bankų, finansų rinkos infrastruktūrose ir sveikatos priežiūros sektoriuose. Tačiau į Tarybos poziciją papildomai įtraukti vandentiekio ir skaitmeninės infrastruktūros sektoriai.

Valstybių narių bus reikalaujama identifikuoti šiuos operatorius remiantis tam tikrais kriterijais, pavyzdžiui, ar paslauga yra būtina ypatingos svarbos visuomeninei ar ekonominei veiklai. Nors šis identifikavimo procesas nebuvo įtrauktas į pradinį pasiūlymą, jį galima priimti atsižvelgiant į valstybių narių įpareigojimą teikti Komisijai reikiamą informaciją, kad ji galėtų įvertinti, ar valstybės narės esminių paslaugų operatorius identifikuoja nuosekliais metodais.

Viešojo administravimo institucijos į Tarybos poziciją neįtrauktos. Tačiau, jeigu jos atitiktų 5 straipsnyje numatytus kriterijus, valstybės narės turės jas identifikuoti kaip esminių paslaugų

operatorius, kadangi esminių paslaugų operatoriai gali būti viešojo arba privačiojo sektoriaus subjektai.

Saugumo ir pranešimo reikalavimai skaitmeninių paslaugų teikėjams

Pagal Tarybos poziciją valstybės narės turės užtikrinti, kad skaitmeninių paslaugų teikėjai imtųsi tinkamų saugumo priemonių ir apie incidentus praneštų kompetentingai institucijai. Tarybos pozicija apima elektronines prekyvietes (terminas atitinka pradinio pasiūlymo terminą „e. prekybos platforma“), debesijos kompiuterijos paslaugas ir paieškos sistemas. Palyginti su pradiniu pasiūlymu, Tarybos pozicija neapima:

- mokėjimo internetu tinklų sąsajų – jas dabar apima peržiūrėta Mokėjimo paslaugų direktyva;
- taikomųjų programų parduotuvių – jos suprantamos kaip elektroninės prekyvietės rūšis;
- socialinių tinklų – kaip numatyta Tarybos ir Europos Parlamento politiniame susitarime.

Pagal Tarybos poziciją Komisijai suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti bendradarbiavimo grupės veiklai reikalingą procedūrinę tvarką, taip pat papildomai nurodyti tam tikrus elementus, susijusius su skaitmeninių paslaugų teikėjais, įskaitant formas ir procedūras, kuriomis skaitmeninių paslaugų teikėjai vykdo pranešimo reikalavimus.

Nurodytiems rezultatams Komisija pritaria.

Po neoficialių trišalių diskusijų, vykusių 2014 m. spalio 14 d., 2014 m. lapkričio 11 d., 2015 m. balandžio 30 d., 2015 m. birželio 29 d., 2015 m. lapkričio 17 d. ir 2015 m. gruodžio 7 d., Parlamentas ir Taryba pasiekė preliminarų politinį susitarimą dėl teksto.

Šį politinį susitarimą Taryba patvirtino 2015 m. gruodžio 18 d. 2016 m. gegužės 17 d. posėdyje Taryba priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą.

4. IŠVADA

Komisija pritaria tarpinstitucinių derybų rezultatams ir todėl gali priimti per pirmąjį svarstymą išreikštą Tarybos poziciją.